

Mire kell figyelni a halegészségügyi jogszabályi előírások változása kapcsán?

Sáregres, 2009. február 18.

***Dr. Ózsvári László PhD, MBA
Állategészségügyi és állatjóléti osztályvezető
FVM***

Víziállat-egészségügyi jogszabályok

- a Bizottság 2004/453/EK határozata *(2004. április 29.)*
- a Tanács 2006/88/EK irányelve *(2006. október 24.)*
- a Bizottság 2008/53/EK irányelve *(2008. április 30.)*
- 127/2008. (IX. 29.) FVM rendelet
- a Bizottság 1251/2008/EK rendelete *(2008. december 12.)*
- a Bizottság 2008/946/EK határozata *(2008. december 12.)*

127/2008. (IX.29.) FVM rendelet

a tenyésztett víziállatokra és az azokból származó termékekre vonatkozó állategészségügyi követelményekről és a víziállatokban előforduló egyes betegségek megelőzéséről és az azok elleni védekezésről

Uniós jogi aktusnak való megfelelés

- a Tanács 2006/88/EK irányelve *(2006. október 24.)*

a tenyésztett víziállatokra és az azokból származó termékekre vonatkozó állat-egészségügyi követelményekről és a víziállatokban előforduló egyes betegségek megelőzéséről és az azok elleni védekezésről

- a Bizottság 2008/53/EK irányelve *(2008. április 30.)*

a 2006/88/EK tanácsi irányelv IV. mellékletének a pontyfélék tavaszi virémiája (SVC) tekintetében történő módosításáról

Hatályba lépés és hatályvesztés

- ***Hatályba lépés:***

- a kihirdetését követő 8. napon

- ***Hatályvesztés:***

- **68/2002. (VIII. 15.) FVM rendelet**

az édesvízi halak fertőző betegségei elleni védekezésről és a fertőző betegségektől mentes halgazdaságok létrehozásáról

- **14/2004. (II. 6.) FVM rendelet**

az egyes tengeri puhatestű állatokat érintő egyes betegségek elleni védekezésről

A rendelet tárgya

- a tenyésztett víziállatok és az azokból származó termékek *forgalomba hozatalára, behozatalára és tranzitjára* alkalmazandó állat-egészségügyi követelmények,
- a tenyésztett víziállatok betegségei tekintetében *megelőző minimumintézkedések*,
- a víziállatok egyes betegségeinek gyanúja vagy kitörése esetén alkalmazandó *védelmi minimumintézkedések*

A hatósági feladatokat az állat-egészségügyi és élelmiszer-ellenőrző szolgálat látja el!

A rendelet alkalmazási köre

- **A rendelet hatálya kiterjed:**
 - a forgalmazási céllal víziállatot tartó és tenyésztő, illetve annak termékeit előállító természetes és jogi személyre, valamint jogi személyiség nélküli szervezetre.
- **E rendelet előírásait nem kell alkalmazni:**
 - a nem kereskedelmi célú akváriumokban tartott vízi díszállatokra,
 - a saját fogyasztás céljából lehalászott vagy kifogott vadon élő víziállatokra és
 - a halliszt, haltakarmány, halolaj és hasonló termékek előállítása céljából kifogott víziállatokra.

Engedélyezés

- **A víziállat-tenyésztő vállalkozás GAZDASÁGA:**
 - **HALFAJOK** esetében a tartási helyek, a tenyészetek és az ezekkel kapcsolatos egyes adatok országos nyilvántartási rendszeréről szóló 119/2007. (X. 18.) FVM rendelet szerinti engedéllyel,
 - **EGYÉB VÍZIÁLLATOK** esetében az MgSzH területi szerve által az 5. §-sal összhangban kiadott engedéllyel

működhet.

- **A tenyésztett víziállatokat a 33. §-sal összhangban járványvédelmi célból leölő FELDOLGOZÓ-LÉTESÍTMÉNYEKET az MgSzH területi szerve az 5. §-ban foglaltak szerint engedélyezi.**

Nyilvántartás

- **Az MgSzH területi szerve nyilvántartásba veszi:**
 - az olyan víziállat-tenyésztő vállalkozásoktól eltérő létesítményeket, ahol forgalomba hozatali szándék nélkül tartanak víziállatokat,
 - a bérhorgászati területeket,
 - az olyan víziállat-tenyésztő vállalkozásokat, amelyek kizárólag emberi fogyasztás céljából hoznak forgalomba tenyésztett víziállatokat a 853/2004/EK rendelet 1. cikke (3) bekezdésének c) pontjával összhangban.
- **HA az MgSzH területi szervének egyedi döntése alapján veszélyt jelent a víziállat-betegségeknek a víziállatok más populációira történő áttérjedésének szempontjából, akkor teljesítenie kell az 5. §-ban foglalt feltételeket!**

Működési feltételek (5. §)

Víziállat-tenyésztő vállalkozás és engedélyezett feldolgozó létesítmény csak akkor működtethető, ha:

- **teljesíti a 8., 9. és 10. § vonatkozó követelményeit, és**
- **rendelkezik olyan rendszerrel, amely az üzemeltető számára lehetővé teszi az engedélyt kiadó hatóság felé annak bizonyítását, hogy a vonatkozó követelmények teljesülnek.**

Engedély iránti kérelemben köteles feltüntetni

- **víziállat-tenyésztő vállalkozás esetében az *1. számú melléklet I. részében,***
- **az engedélyezési kötelezettség alá eső feldolgozó létesítmény esetében az *1. számú melléklet II. részében előírt adatokat!***

Hatósági nyilvántartás és ellenőrzés

- **Nyilvántartás:**
 - MgSzH Központ az engedélyezett víziállat-tenyésztő vállalkozások és feldolgozó-létesítmények listáját hivatalos HONLAPJÁN közzéteszi, azt havonta frissíti.
- **Hatósági ellenőrzés:**
 - hatósági állatorvos ellenőriz,
 - kockázatalapú hatósági ellenőrzés,
 - az ellenőrzés rendszeres vizsgálatból, helyszíni ellenőrzésből és indokolt esetben mintavételből áll,
 - az ellenőrzések gyakoriságára vonatkozó előírásokat *a 2. számú melléklet B része tartalmazza!*

Működési feltételek (8-10. §)

- **Nyilvántartást vezet (gazdaság, feldolgozó létesítmény, szállítmányozó):**
 - **5 évig őrzési és hatósági állatorvosnak bemutatási kötelezettség.**
- **Helyes higiéniai gyakorlatot folytat:**
 - **gazdaság: helyes tógazdasági gyakorlat,**
 - **Feldolgozó létesítmények: az érintett tevékenységnek megfelelő, helyes higiéniai gyakorlat.**
- **A tenyésztés típusának megfelelő, kockázatalapú állat-egészségügyi felügyeleti rendszert alkalmaz:**
 - **képesített víziállat-egészségügyi szolgáltató (magánállatorvos, halászati mérnök vagy szakmérnök), ennek hiányában az MgSzH területi szervének igénybevételével,**
 - **felügyelet gyakorisága: 2. számú melléklet B része.**

Felügyeleti és vizsgálati tevékenységek

Jelenlévő fajok	Az A. részben említett egészségügyi állapot	Kockázati szint	Felügyelet	Az MgSzH területi szerve által elvégzendő ellenőrző vizsgálat gyakorisága (7. §)*	Az állat-egészségügyi felügyeleti rendszer keretében elvégzendő vizsgálat gyakorisága (10. §)*	Az egészségügyi állapot fenntartásához szükséges ellenőrzésekre, mintavételekre és felügyeleti tevékenységekre vonatkozó sajátos követelmények
A 3. számú mellékletben felsorolt betegségekre nem fogékony fajok	I. kategória A 51. § (1) bekezdésének a) vagy b) pontjával vagy az 52. § (1) bekezdésének a) vagy b) pontjával összhangban betegségtől mentes minősítés	Alacsony	Passzív	Négyévente 1	Négyévente 1	Az 54. § szerinti betegségtől mentes állapot fenntartására vonatkozó sajátos követelmények
A 3. számú mellékletben felsorolt egy vagy több betegségekre fogékony fajok	I. kategória A 51. § (1) bekezdésének c) pontjával vagy az 52. § (1) bekezdésének c) pontjával összhangban betegségtől mentes minősítés	Magas	Aktív, célzott vagy passzív	Évente 1	Évente 1	
		Közepes		Kétévente 1	Kétévente 1	
		Alacsony		Négyévente 1	Kétévente 1	
	II. kategória Nem nyilvánítottak betegségtől mentesnek, de a 46. § (1)-(2) bekezdésével összhangban jóváhagyott felügyeleti program vonatkozik rá	Magas	Célzott	Évente 1	Évente 1	
III. kategória A fertőzést nem mutatták ki, de nem is vonatkozik rá olyan felügyeleti program, amely a betegségtől mentes állapot elérésére irányul	Magas	Aktív	Évente 1	Évente 3		
	Közepes		Évente 1	Évente 1		
	Alacsony		Kétévente 1	Évente 1		
IV. kategória A fertőzést kimutatták, de a 46. § (3) bekezdésével összhangban jóváhagyott felszámolási program vonatkozik rá	Magas	Célzott	Évente 1	Évente 1	A 46. § (3) bekezdése szerinti sajátos követelmények	
	Közepes		Kétévente 1	Kétévente 1		
	Alacsony		Négyévente 1	Kétévente 1		

Forgalomba hozatalra vonatkozó állategészségügyi követelmények

- ***Alkalmazási kör: a 3. számú mellékletben felsorolt betegségekre, valamint az azokra fogékony fajokra kell alkalmazni***
- **A tenyésztett víziállatok és az azokból származó termékek különböző egészségügyi állapotú országok, övezetek és területi egységek között csak a *2. számú melléklet A része* előírásainak betartása mellett szállíthatók!**
- **Tilos az emberi fogyasztásra szánt élő tenyésztett halak, továbbá a tenyésztett halakból származó, emberi fogyasztásra szánt termékeknek az ország természetes vizeibe történő visszajuttatása.**

Jegyzékbe foglalt betegségek halak esetében

- **EGZOTIKUS BETEGSÉGEK:**
 - Járványos vérképzőszervi elhalás (EHN)
 - Járványos fekélybetegség (EUS)
- **NEM EGZOTIKUS BETEGSÉGEK:**
 - Pisztrángok vírusos vérfertőzése (VHS)
 - Pisztrángfélék fertőző vérképzőszervi elhalása (IHN)
 - Koi herpesz-vírus betegség (KHV)
 - Lazacok fertőző vérszegénysége (ISA)

A víziállat-tenyésztő övezetek vagy területi egységek egészségi állapota

Kategória	Egészségügyi állapot	Az alábbi kategóriákba tartozó állatokat szállíthatnak be:	Egészségügyi bizonyítvány		Az alábbi kategóriákba tartozó állatokat szállíthatnak el:
			Beszállítás	Elszállítás	
I.	Betegségtől mentes (51. vagy 52. §)	Kizárólag az I. kategória	IGEN	a III. vagy V. kategóriába való elszállítás esetében NEM; az I., II. vagy IV. kategóriába való elszállítás esetében IGEN	Valamennyi kategória
II.	Felügyeleti program [46. § (1)-(2) bekezdése]	Kizárólag az I. kategória	IGEN	NEM	III. és V. kategória
III.	Nem meghatározott (a fertőzést nem mutatták ki, de nem is vonatkozik rá olyan program, amely a betegségtől mentes státus elérésére irányul)	I., II. vagy III. kategória	NEM	NEM	III. és V. kategória
IV.	Felszámolási program [46. § (3) bekezdése]	Kizárólag az I. kategória	IGEN	IGEN	Kizárólag az V. kategória
V.	Fertőzött (40. §)	Valamennyi kategória	NEM	IGEN	Kizárólag az V. kategória

Állat-egészségügyi bizonyítvány

- Amennyiben a tenyésztett víziállatokat betegségtől mentesnek nyilvánított tagállamba, övezetbe vagy területi egységbe viszik, vagy ott felügyeleti vagy felszámolási programot működtetnek, az alábbi célokból forgalomba hozott állatok esetében:
 - tenyésztés és állománypótlás, vagy
 - emberi fogyasztást megelőző előkészítés, kivéve:
 - halak tekintetében: ha azokat feladás előtt leölték és kizsigerelték,
 - a puhatestűek és a rákfélék tekintetében: ha azokat feldolgozatlan vagy feldolgozott terméként adják fel.
- Ha olyan területet hagynak el, amely védelmi intézkedések hatálya alá tartozik;
 - a 3. számú mellékletben nem említett betegségek, valamint az azokra fogékony fajok esetében is!

Tenyésztési és állománypótlási célú forgalomba hozatal

- **Előzetes helyszíni szemle alapján a hatósági állatorvos igazolja, hogy:**
 - **klinikailag egészségesek,**
 - **gazdaságban nincs ismeretlen eredetű meg-növekedett arányú elhullás.**
- **A tenyésztett víziállatok állománypótlási célból abban az esetben engedhetők szabadon vagy bérhorgászati területekre, ha**
 - **teljesítik a fenti követelményeket, és**
 - **mentes övezet, terület esetében olyan gazdaságból származnak, amelyek betegségtől mentesnek nyilvánított övezetből vagy területi egységből származnak.**

Betegségtől mentes területekre történő behozatal tenyésztési vagy állománypótlási célból

- **Egyes betegségekre fogékony fajokhoz tartozó, tenyésztett víziállatok:**
 - csak az adott betegségtől mentesnek nyilvánított másik tagállamból, övezetből vagy területi egységből szabad, vagy
 - fogékony fajok bizonyos életszakaszokban nem közvetítik az adott betegséget, akkor a fenti feltételt ezen életszakaszokra nem kell alkalmazni!
- **A kórokozó-átvivő fajhoz tartozó, élő tenyésztett víziállatok:**
 - csak az adott betegségtől mentesnek nyilvánított másik tagállamból, övezetből vagy területi egységből szabad, vagy
 - azokat **KARANTÉN**-létesítményben elegendő ideig tartották ahhoz, hogy az adott betegség passzív átvitelének kockázata az érintett betegség átvitelének megelőzése tekintetében elfogadható szintre csökkenjen.

Vadon élő víziállatok szabadon engedése

- **Amennyiben az ország, egy övezet vagy területi egység az adott betegségtől mentesnek minősül, a 3. számú mellékletben felsorolt egy vagy több betegsére fogékony fajokhoz tartozó, a betegségtől mentesnek nem nyilvánított tagállamban, övezetben vagy területi egységben kifogott vadon élő víziállatokat **KARANTÉN**ba kell helyezni – elegendő ideig ahhoz, hogy a betegség átvitelének kockázata elfogadható szintre csökkenjen – , mielőtt behozatalra kerülnének az országban, egy övezetben vagy területi egységben elhelyezkedő gazdaságba!**

A vízi díszállatok forgalomba hozatala

- **A vízi díszállatok forgalomba hozatala során a rendelet előírásait kell alkalmazni mind a 3. számú mellékletben szereplő, mind a 3. számú mellékletben nem szereplő betegségek és az azokra fogékony fajok tekintetében.**
- **A természetes vizek fertőződésének megakadályozása érdekében a díszhalakat tilos gazdaságokba vagy más olyan helyre juttatni, ahonnan az ország természetes vizeibe kerülhetnek, vagy más módon megfertőzhetik azokat.**

A Bizottság 1251/2008/EK rendelete (2008. december 12.)

**a 2006/88/EK tanácsi irányelvnek a tenyésztett
víziállatok és az azokból származó termékek
forgalomba hozatalára és közösségi
behozatalára vonatkozó feltételek és
bizonyítvány-kiállítási követelmények
tekintetében történő végrehajtásáról és a
kórokozó-átvivő fajok jegyzékének
meghatározásáról**

A kórokozó-átvivő fajok jegyzéke

- R. I. melléklete
- a táblázat 2. oszlopában felsorolt kórokozó-átvivő fajokba tartozó állatokat csak abban az esetben kell kórokozó-átvivőnek tekintetni, amennyiben azokra teljesülnek az említett táblázat 3. és 4. oszlopában felsorolt feltételek:
 - származási hellyel kapcsolatos,
 - rendeltetési hellyel kapcsolatos.

Tenyésztett víziállatok forgalomba hozatala

- **Zárt díszállattelepekről származó vagy oda szánt vízi díszállatok forgalomba hozatalára vonatkozó állat-egészségügyi feltételek;**
- **A következő fajok forgalomba hozatalához szükséges állat-egészségügyi bizonyítványokra vonatkozó követelmények:**
 - **tenyésztési célra, átmosóterületekbe, horgásztavakba és nyílt díszállattelepekre, illetve állománypótlásra szánt tenyésztett víziállatok, valamint**
 - **emberi fogyasztásra szánt tenyésztett víziállatok és az azokból származó termékek;**
 - **járványvédelmi intézkedések, köztük felszámolási programok alá tartozó tagállami területeket, övezeteket vagy területi egységeket elhagyó tenyésztett víziállatok és az azokból származó termékek.**

Díszállattelepekről származó vagy oda szánt vízi díszállatok

- **Értesítés számítógépes rendszeren keresztül (Traces):**
 - egy tagállami díszállattelepről származnak;
 - egy olyan másik tagállam zárt díszállattelepére szánják, amely egész területét, bizonyos övezeteit vagy területi egységeit:
 - jegyzékben lévő legalább egy, nem egzotikus betegségtől mentes, vagy
 - felügyeleti vagy felszámolási program;
 - olyan fajokba tartoznak, amelyek legalább egy olyan betegségre fogékonyak, amelyek tekintetében mentes vagy felügyeleti vagy felszámolási program.
- **Zárt díszállattelepen tartott vízi díszállatokat csak az illetékes hatóság engedélye birtokában lehet szabadon bocsátani!**

Előírt állategészségügyi bizonyítványminták

- **A R. II. melléklete A. részében ismertetett bizonyítványmintának és az V. mellékletben foglalt magyarázó megjegyzéseknek megfelelően:**
 - **Tenyésztési célra, átmosóterületekbe, horgásztavakba és nyílt díszállattelepekre, illetve állománypótlásra szánt tenyésztett víziállatok esetében**
- **A R. II. melléklete B. részében ismertetett bizonyítványmintának és az V. mellékletben foglalt magyarázó megjegyzéseknek megfelelően:**
 - **Az emberi fogyasztást megelőzően további feldolgozásra szánt tenyésztett víziállatok és az azokból származó termékek esetében**

Állategészségügyi bizonyítvány NEM szükséges

- **A szállítmányozást megelőzően leölt és kizsigerelt halak;**
- **Emberi fogyasztásra szánt és a 853/2004/EK rendelet előírásainak megfelelően e célra csomagolt és címkézett puhatestűek vagy rákfélék, amelyek(et):**
 - **nem életképesek, azaz a begyűjtésük helye szerinti környezetbe visszakerülve nem lennének képesek a túlélésre; vagy**
 - **a feldolgozás helyén időszakos tárolás nélküli továbbfeldolgozásra szánnak;**
- **Tenyésztett víziállatok vagy az azokból származó termékek, amelyeket további feldolgozás nélkül, emberi fogyasztás céljából hoztak forgalomba, amennyiben KISKERESKEDELMI KISZERELÉSBEN VANNAK, ÉS CSOMAGOLÁSUK MEGFELEL a 853/2004/EK rendelet csomagolásra vonatkozóan előírt rendelkezéseinek!**

Tenyésztési célra, átmosóterületekbe, horgásztavakba és nyílt díszállattelepekre szánt tenyésztett víziállatok behozatalai feltételei

- **Kizárólag a III. mellékletben felsorolt harmadik országokból, harmadik országbeli területekről, övezetekből vagy területi egységekből lehet**
- **A IV. melléklet A. részében ismertetett bizonyítványmintának és az V. mellékletben foglalt magyarázó megjegyzéseknek megfelelően kiállított állat-egészségügyi bizonyítvány kíséri, és**
- **Megfelelnek a bizonyítványmintában és magyarázó megjegyzésekben meghatározott állat-egészségügyi követelményeknek**

Zárt díszállattelepre szánt vízi díszállatok behozatalai feltételei

- A jegyzékben lévő, nem egzotikus betegségek közül legalább egyre fogékony fajba tartozó, zárt díszállattelepre szánt díszhalakat kizárólag a R. III. mellékletben felsorolt harmadik országokból, harmadik országbeli területekről, övezetekből vagy területi egységekből lehet behozni.**
- A jegyzékben lévő, nem egzotikus betegségek egyikére sem fogékony fajokba tartozó, zárt díszállattelepekre szánt díszhalakat és díszállatokat (puhatestűek és rákfélék) kizárólag az Állategészségügyi Világszervezetben (OIE) tagsággal rendelkező harmadik országokból vagy területekről lehet a Közösségbe behozni.**
- A IV. melléklet B. részében ismertetett bizonyítványmintának és az V. mellékletben foglalt magyarázó megjegyzéseknek megfelelően kiállított állat-egészségügyi bizonyítvány kíséri; és**
- Megfelelnek a bizonyítványmintában és magyarázó megjegyzésekben meghatározott állat-egészségügyi követelményeknek.**

Emberi fogyasztásra szánt tenyésztett víziállatok és az azokból származó termékek behozatali feltételei

- **Kizárólag olyan harmadik országokból, harmadik országbeli területekről, övezetekből vagy területi egységekből lehet a Közösség területére behozni, amelyek szerepelnek a 854/2004/EK rendelet 11. cikke (1) bekezdésével összhangban összeállított jegyzéken.**
- **A tenyésztett állatok és termékek szállítmányainak eleget kell tenniük a következőknek:**
 - **azokat a 2074/2005/EK rendelet IV. és V. mellékletben foglalt megfelelő bizonyítványmintának megfelelően kiállított, EGYSÉGESÍTETT KÖZ- ÉS ÁLLAT-EGÉSZSÉGÜGYI BIZONYÍTVÁNY kíséri; és**
 - **megfelelnek az előírt bizonyítványmintában és igazolásban meghatározott állat-egészségügyi követelményeknek.**
- **Az átmosóterületekre vagy a közösségi vizekbe való visszaengedésre szánt tenyésztett víziállatok esetében a tenyésztési célra, átmosóterületekbe, horgásztavakba és nyílt díszállattelepekre szánt tenyésztett víziállatok behozatalai feltételei vonatkoznak.**

A tenyésztett víziállatok és az azokból származó termékek szabadon bocsátására valamint a szállításnál használt vízre vonatkozó követelmények

- **A behozott tenyésztett víziállatokat a Közösség területén kizárólag a rendeltetési hely szerinti illetékes hatóság ENGEDÉLYe birtokában lehet szabadon bocsátani!**
- **A behozott szállítmányoknál a tenyésztett víziállatok és az azokból származó termékek szállítására használt VIZET megfelelően kell KEZELNI.**

**A Bizottság 2008/946/EK
határozata (2008. december 12.)**

**a 2006/88/EK tanácsi irányelvnek a
tenyésztett víziállatok karanténjára
vonatkozó követelmények tekintetében
történő végrehajtásáról**

Tárgy és hatály

- **Karanténra vonatkozó feltételek**
- **Karantént előírja:**
 - **127/2008. FVM rendelet 18. § és 21 §:**
 - **Kórokozó-átvivő fajhoz tartozó, élő tenyésztett víziállatok mentes területre behozatala**
 - **Vadon élő vízi állatok szabadon engedése**
 - **1251/2008/EK rendelet IV. fejezete, valamint az említett rendelet IV. mellékletében meghatározott bizonyítványminták**

TENYÉSZTETT VÍZIÁLLATOK KARANTÉNJA HARMADIK ORSZÁGOKBAN

- **A karantén az egyik feltétele a tenyésztett víziállat-szállítmányok Közösségbe történő behozatalának (1251/2008/EK rendelet IV. fejezete)**
- **A karantén-létesítmény engedélyezhető:**
 - **127/2008. FVM rendelet 5. § engedélyezési feltételei**
 - **Határozat I. mellékletében szereplő karantén-létesítményekre vonatkozó minimumfeltételek**
- **Nyilvántartási szám**
- **Engedélyezett karantén-létesítmények jegyzéke a Bizottságnál**

TENYÉSZTETT VÍZIÁLLATOK KARANTÉNJA A KÖZÖSSÉGBEN

- **Tanúsítvány:**
 - az importőrnek vagy megbízottjának a karantén-létesítményért felelős személy aláírásával ellátott írásos tanúsítványa (a tenyésztett víziállatokat befogadják karantén céljából)
 - a szállítmány megérkezése előtt eljuttatják a határállomásra; vagy
 - az importőr vagy megbízottja bemutatja a határállomáson mielőtt a tenyésztett víziállatok elhagyják azt.
- **Tenyésztett víziállatok karantén-létesítményekbe történő közvetlen szállítása (hatósági pecsét!)**
- **A tenyésztett víziállatok szállításának ellenőrzése:**
 - Határállomás és illetékes hatóság (TRACES)
 - Karantén-létesítményért felelős személy és illetékes hatóság

A KARANTÉNRA VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK

- **A karantén időtartama:**
 - **Betegségekre fogékony fajok:**
 - **Halak: legalább 60 nap**
 - **Rákfélék: legalább 40 nap**
 - **Puhatestűek: legalább 90 nap**
 - **Kórokozó-átvivő fajok: legalább 30 nap!**
- **Vizsgálat, mintavétel, tesztelés és diagnózis:**
 - **Határozat II. melléklete szerint a tenyésztett víziállatok vizsgálata, mintavétele, tesztelése és diagnózisa negatív eredményű**
 - **Jelző tenyésztett víziállatok**
- **Illetékes hatóság a tenyésztett víziállatok minden szállítmánya esetében megvizsgálja a karantén-feltételeket (a karanténidőszaknak legalább a kezdetekor és a végén)**

A karantén-létesítményekre vonatkozó minimumfeltételek

- **Építésre és felszerelésre vonatkozó feltételek**
- **Irányítási feltételek**
 - vállalkozás üzemeltetőjének szerződés vagy jogi eszköz útján igénybe kell vennie **EGY ENGEDÉLLEL RENDELKEZŐ, SZAKKÉPZETT, A TENYÉSZETT VÍZIÁLLATOKKAL FOGLALKOZÓ EGÉSZSÉGÜGYI SZAKEMBER** szolgálatait!
 - az elhullott tenyésztett víziállatokat és a betegség klinikai tüneteit mutató tenyésztett víziállatokat:
 - **EGY ENGEDÉLLEL RENDELKEZŐ, SZAKKÉPZETT, TENYÉSZTETT VÍZIÁLLATOKKAL FOGLALKOZÓ EGÉSZSÉGÜGYI SZAKEMBERNEK** klinikailag meg kell vizsgálnia, és
 - az elhullott tenyésztett víziállatok és a betegség klinikai tüneteit mutató tenyésztett víziállatok reprezentatív mintáját ki kell választani és
 - meg kell vizsgálni az illetékes hatóság által kijelölt laboratóriumban.

A tenyésztett víziállatok vizsgálata, mintavétele, tesztelése és diagnózisa

- **A karanténidőszak lejárta előtt 15 nappal mintát kell venni a következő tenyésztett víziállatokról:**
 - **amennyiben jelző tenyésztett víziállatokat használnak, ezek mindegyikéből mintát kell venni;**
 - **amennyiben nem használnak jelző tenyésztett víziállatokat, megfelelő számú tenyésztett víziállatból kell mintát venni, biztosítva, hogy az adott, felsorolt betegség(ek) 95 %-os megbízhatósággal kimutathatók legyenek, ha 10 %-os az előfordulási arány (10 állatnál soha nem kevesebb).**
- **A karantén ideje alatt vett minták tesztelését az illetékes hatóság által kijelölt laboratóriumokban kell végezni.**

127/2008. (IX.29.) FVM rendelet

a tenyésztett víziállatokra és az azokból származó termékekre vonatkozó állategészségügyi követelményekről és a víziállatokban előforduló egyes betegségek megelőzéséről és az azok elleni védekezésről

Járványvédelmi minimumintézkedések I.

- **3. számú mellékletben felsorolt valamely betegség:**
 - **Bejelentési kötelezettség,**
 - **Betegség gyanúja:**
 - **mentesség felfüggesztése,**
 - **mintavétel,**
 - **hatósági megfigyelés és forgalmi korlátozás,**
 - **járványügyi nyomozás (vizsgálat).**
 - **Betegség megerősítése (Védelmi minimum-intézkedések)**

EGZOTIKUS BETEGSÉG:

- **Helyi zárlat és elszigetelési terület (csatlakozó vízfolyásokon legalább 3 km távolságig)**

Járványvédelmi minimumintézkedések II.

- **Lehalászás és előkészítés:**
 - *azokat a tenyésztett víziállatokat, amelyek elérték a kereskedelmi méreteket és nem mutatják a betegség klinikai tünetét*
- **Eltávolítás és ártalmatlanítás**
- **Fertőtlenítés**
- **Pihentetés (30 nap, de kivétel lehet)**
- **A járványügyi intézkedések feloldása:**
 - **Elszigetelő terület feloldása:**
 - **egyetlen állomány sem áll helyi zárlat alatt,**
 - **diagnosztikai vizsgálat kétszer huszonegy napos időközzel negatív eredménnyel zárult.**

Járványvédelmi minimumintézkedések III.

NEM EGZOTIKUS BETEGSÉG:

- **a betegségtől mentes státus visszanyerése érdekében az előző intézkedéseket kell alkalmazni (a kereskedelmi méretnél kisebb, de klinikailag egészséges állatok piaci méretűvé nevelhetők),**
VAGY
- **az MgSzH Központ felszámolási programot dolgoz ki,**
VAGY
- **nem szükséges intézkedni a betegségtől mentes státus visszanyerése érdekében (enyhébb védelmi intézkedések).**

Védelmi intézkedések a betegségeknek vadon élő víziállatokban való megjelenése esetén I.

Mintavétel:

- **a betegség által érintett vízgyűjtő területen a csatlakozó vízfolyásokon legalább 10 km távolságig minden olyan természetes vízből származó vízellátású gazdaságban, amelyeknél nincs az egyéb víziállatoknak a gazdaság területére történő bejutását megakadályozó természetes vagy mesterséges gát, a betegség vadon élő vízállatokban való jelenlétének megerősítésétől számított 10 napon belül először, majd 31 napon belül másodszor**

Védelmi intézkedések a betegségeknek vadon élő víziállatokban való megjelenése esetén II.

EGZOTIKUS BETEGSÉG megerősítése: lásd tenyésztett víziállatoknál leírt védelmi intézkedések!

- **Mentes státus fenntartása:**
 - *a gazdaság évente kétszer ellenőrző vizsgálatnak legyen alávetve fenti területen lévő gazdaságokban!*

NEM EGZOTIKUS BETEGSÉG megerősítése: lásd tenyésztett víziállatoknál leírt védelmi intézkedések!

- **Mentes státus fenntartása:**
 - *a gazdaság évente kétszer ellenőrző vizsgálatnak legyen alávetve!*

Védelmi intézkedések új betegség esetén

Lásd tenyésztett víziállatoknál az egzotikus betegségnél leírt védelmi intézkedések!

A 3. számú mellékletben nem említett betegségek hatásának enyhítésére vonatkozó rendelkezések (45. §)

Amennyiben a betegség jelentős kockázatot jelent az ország tenyésztett és vadon élő víziállataink egészségügyi helyzetére, az országos főállatorvos dönt arról, hogy a betegség megjelenésének megelőzése és a betegség elleni védekezés érdekében a betegségtől mentes területekkel kapcsolatban előírt követelményeket és intézkedéseket kell alkalmazni.

Tavaszi virémia!

A Bizottság 2004/453/EK határozata (2004. április 29.) a 91/67/EGK tanácsi irányelvnek a tenyésztett víziállatok egyes betegségei elleni intézkedések tekintetében történő végrehajtásáról

- **91/76/EGK irányelv hatályát veszette, de**
- **2006/88/EK irányelv 63. cikk 3) bekezdés alapján a 2004/453/EK határozatot kell az irányelv alkalmazásában is használni a 127/2008 FVM R. 45. §-ával összhangban történő rendelkezések elfogadásáig:**
 - **Legkésőbb 3 évvel az irányelv hatályba lépése után (2009. november!)**
- **Tavaszi virémiára mentes minősítés elnyerésének feltételei (vagy védekezési és mentesítési programok!):**
 - **Az elmúlt 25 évben előfordult elő a betegség, de**
 - **10 éve alapvető állategészségügyi igazgatási intézkedések:**
 - **Kötelező bejelentés**
 - **Korai észlelés (széleskörű tudatosság, képzett szakemberek, illetékes hatóság képessége, laboratóriumi hozzáférés)**
 - **Utóbbi 2 évben célzott ellenőrzés (vad populációban is).**

Felügyeleti és felszámolási programok

- **FELÜGYELETI PROGRAM:**

- mentes státus elérése
- a 3. számú mellékletben felsorolt egy vagy több olyan nem egzotikus betegség esetében, amelyeket
 - nem mutattak ki az ország területén, azonban
 - nem nyilvánították mentesnek ezektől az országot.

- **FELSZÁMOLÁSI PROGRAM:**

- a 3. számú mellékletben felsorolt egy vagy több olyan nem egzotikus betegség esetében, amelyeket
 - kimutattak az ország területén.

- **A programok BIZOTTSÁGI jóváhagyása után a betegségtől mentes területekkel kapcsolatban előírt követelményeket és intézkedéseket kell alkalmazni!**

Mentesség

- **Betegségtől mentes ország:**
 - az adott betegség(ek)re fogékony fajok egyike sincs jelen az ország területén, vagy
 - a kórokozó az országban és természetes vizeiben nem képes életben maradni, vagy
 - az ország megfelel a **4. számú melléklet I. részében** megállapított feltételeknek:
 - Történelmi alapon (10 éve nem észlelték a betegséget + hatékony állat-egészségügyi igazgatási intézkedések) – KHV (2008. okt. 31.) !!!
 - Célzott felügyelet alapján (2 év)
 - Pufferzóna!
- ***Betegségtől mentes övezet vagy területi egység***
 - Lásd fent! ÉS
 - az övezet vagy területi egység megfelel a **4. számú melléklet II. részében** megállapított feltételeknek.

Egyebek

- **Készenléti terv (új és egzotikus betegségek)**
- **Vakcinázás (nem mentes, felszámolási program!)**
- **Nemzeti referencialaboratórium**
 - Más laboratórium kijelölésének lehetősége
- **Elektronikus tájékoztatás**
- **Szankciók (bírság)**
- **Puhatestűek**

- **OIE Manual diagnosztikai vizsgálatokra**

Aktualitások!

- **KHV vizsgálatok idén tavasztól!**
 - mentesség, felszámolási program??
 - áeü-i költségek (50% - 90/424/EGK tanácsi határozat) – EHA módosítása (1198/2006/EK rendelet)?
- **SVC vizsgálatok?**
 - Egyszeri tavaszi mintavételből
 - Mentesség?
- **Élő áruhalak állatvédelmi szabályozása?**

Köszönöm a figyelmet!